

សៀវភៅដានីយ៍លៃ — លខេម្មយរយចិត្តសិបពីរ

សូមអោយរបស់ហ្មាទីម៉ា៖ ការបកស្រាយបំភ្លឺអំពីឥទ្ធិពលសាតាំងនៃពិភពលោក
យនីមិត្តតបបែននាយរបស់ពុទ្ធិហារកាតូលិក

Jeff Pippenger

2024-04-02

ទំនាយនៃហ្មាទីម៉ា គឺជាកិច្ចការនៃសាតាំងសម្រាប់ការរៀបចំ
ក្នុងការរៀបចំពុទ្ធិហារកាតូលិកឲ្យប្រគល់អង្គការរបស់ពួកគេទៅឲ្យ
នៃពិភពលោកដែលបន្តលំខ្ពស់ជាព្រះគ្រីស្ទ ពីព្រោះនេះគឺជា
«សុនាដងកន្លែងណាចរបស់សាតាំង—ជាមិននៃកិច្ចចង្អុលខំរបស់វា
ដើម្បីអង្គុយខ្ពស់លើបល្ល័ង្ក សោយរាជ្យលើផែនដីតាមឆន្ទៈរបស់វា»។ អ្នកទាំង
ឡាយណាដែលនឹងមិនទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីសក្ខីភាពទំនាយនៃកំណត់អត្តសញ្ញាណ
ណាត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងការដឹកនាំសាសនាកាតូលិក ដោយសារតែការមិនព្រមដើម្បីបង្កើន
កត្តាចំពោះសមត្ថភាពរបស់សាតាំងក្នុងការប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់
កំពុងតែរៀបចំខ្លួនឲ្យបានប្រកបដោយសុភមង្គល។ ទំនាយរបស់ហ្មាទីម៉ា
បាននិយាយអំពីការតស៊ូផ្ទុកក្នុងនៃក្នុងសាសនាកាតូលិក
និងសង្គមរបស់សាសនាកាតូលិកប្រឆាំងនឹងអធិទពេនិយម។

សង្គមរបស់សាសនាកាតូលិកជាមួយនឹងអធិទពេនិយម គឺជាបុរាណបទនៃខ្មែរសិប
នៃដានីយ៍លៃ ១១ រូបភាពនៃការតស៊ូនោះបានចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ ១៧៩៨
ក្នុងខ្មែរសិប។ វាបានចាប់ផ្តើមដោយសង្គមដែលក្នុងនោះណាប៉ូឡេអុង
ជាស្តេចនៃក្រុងប្រាសាទប្រុង បានយកសម្តេចប៉ាបជាល្អបំផុតនៅឆ្នាំ ១៧៩៨ ហើយសក្តិ
ភាពនៃក្នុងខ្មែរនោះក៏បញ្ចប់ដោយស្តេចនៃក្រុងប្រាសាទប្រុងដែលប្រកបដោយសុភមង្គល
នៃក្រុងប្រាសាទប្រុងនៅឆ្នាំ ១៨៨៤ នៃក្នុងបុរាណសាស្ត្រនោះ (១៧៩៨ ដល់ ១៨៨៤)
គួបប្រឆាំងទាំងពីរ នៅឆ្នាំ ១៩១៧ និង ១៩១៨
ត្រូវបានសម្គាល់រៀងៗខ្លួនដោយនីមិត្តសញ្ញាពុទ្ធិយាករណ៍
ដែលគ្រប់សក្តិភាពរបស់ពួកគេទាំងពីរជាមួយគ្នា
ខណៈដែលនៃក្រុងប្រាសាទប្រុងនៃខ្មែរនោះ។ ពុទ្ធិយាករណ៍ហ្មាទីម៉ា
ពិតជាពុទ្ធិយាករណ៍សាតាំងមួយដោយមិនសង្ស័យឡើយ
ប៉ុន្តែវាជាបុរាណបទមួយនៃព្រះបន្ទូលពុទ្ធិយាករណ៍របស់ព្រះ
ហើយដូចនេះវាជាបុរាណសាស្ត្រដែលត្រូវយល់ឲ្យបានត្រឹមត្រូវ។

«សុភមង្គលភាពមួយគត់សម្រាប់ព្រលឹងនៃក្នុងពិភពលោកនេះ
គឺត្រូវស្នូលនៃគ្រប់ជំហានថា ព្រះអម្ចាស់មានបន្ទូលអ្វីដល់អ្នកបម្រើរបស់ទ្រង់?
ព្រះបន្ទូលនៃព្រះអម្ចាស់សូមស្តាប់អស់កល្បជានិច្ច។
ព្រះគម្ពីរត្រូវបានសៀវភៅណែនាំរបស់យើង
ហើយជំនួសឱ្យការស្រង់រកបុរាណបទរបស់មនុស្ស
និងទទួលយកការអះអាងរបស់មនុស្សសុលាប័នដែលមានកំណត់ថាជាសច្ចៈពិតនៃភាព
យើងគួរស្រង់រកព្រះបន្ទូលដ៏ពិតប្រាកដនៃទំនាយ។ ព្រះមានបន្ទូលហើយ
ហើយព្រះបន្ទូលរបស់ទ្រង់គួរឲ្យទុកចិត្តបាន
ហើយយើងត្រូវតែសង្វេគ្គីយើងយើងលើ «ដូចនេះហើយ
ព្រះអម្ចាស់មានបន្ទូល» មួយ។ ព្រះទ្រង់ប្រទានឲ្យយើងសិក្សាព្រឹត្តិការណ៍ទាំងឡាយ

លែកកំពុងកើតឡើងនូវជំងឺឈាម
ហើយប្រៀបធៀបជាមួយនឹងការព្យាករណ៍នៃកូនព្រះបន្ទូលរបស់ទ្រង់
ដើម្បីឲ្យយើងអាចយល់ថា យើងកំពុងរស់នៅក្នុងគ្រាចុងក្រោយ។
យើងត្រូវការព្រះគម្ពីររបស់យើង ហើយយើងចង់ដឹងថា
មានអ្វីដែលមានសរសេរនៅក្នុងនោះ។ អ្នកសិក្សាទំនាយដោយឧស្សាហកម្ម
នឹងទទួលបានការបរិកសម្មង់យ៉ាងច្បាស់លាស់ពីសេចក្តីពិត
ដុំបិតព្រះយេស៊ូវមានបន្ទូលថា «ព្រះបន្ទូលរបស់ទ្រង់ជាសេចក្តីពិត»។ Signs of the
Times, October 1, 1894.

នៅក្នុងសង្គមគ្រាមកណ៍លើកទីបី ដូចដែលបានកំណត់នៅក្នុងខនីដប័ប្ផដល់ដប់ប្រាំនៃ
ដានីយ៍លើ ១១ អំណាចដល់លើកតម្កល់នៃខ្លួនដើម្បីបង្កើតនីមិត្តភាពនោះ
ត្រូវបានណែនាំចូលមក។ ខនោះមានសម្រេចនៅឆ្នាំ ២០០ មុនគ.ស. នៅពេលដែល
«ព្រះបាទដូរៀតដូរកែដើម្បីគាំទ្រសុតចេញពីក្រុមនៃអេស៊ីរ៉ុត» ហើយ «មានសម្រេចថា
គាត់ត្រូវបានការពារពីសេចក្តីវិនាសដល់ អាន់ទីយ៉ូកុស និង ភីលីព បានរៀបចំឡើង»។
ខនោះ និងបុរេគ្រឹស្តសតវត្សន៍ឆ្នាំ ២០០ មុនគ.ស. បញ្ជាក់ថា
គ្រាន់តែមុនច្បាប់ផ្ទៃក្នុងនៃអេស៊ីរ៉ុត ដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃការការពារអ្នកជំនួសរបស់
ពូទីន ដល់កំពុងទន់ខ្សោយ ក្នុងអំឡុងពេលដែលសហរដ្ឋអាមេរិក
និងអង្គការសហប្រជាជាតិ (សហប្រជាជាតិ និង ភីលីព នៃ ម៉ាសដូន)
មានសម្រេចចិត្តតយកនៃដីរបស់រុស្សី
ហើយបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាសម្រាប់ផលប្រយោជន៍នៃវិញ្ញាណកម្មរបស់ពួកគេរួមហាហ្វល
(ស៊ីរីយ៉ាស្តេស្តានីកូរ៉េន) នឹងចាប់ផ្តើមដើម្បីលើកកម្ពស់នៃរូបរាង ខណៈដែលនាងចាប់ផ្តើមច
ញ្ជូនទៅបុរេវិវត្តកម្មអំពីផ្នែកក្របគ្រឹះជាមួយសង្គមច្រើនឡាយនៃនៃដី។

ឆ្នាំ ៥៣៣ ហើយក្រុមរបស់ Justinian នឹងត្រូវបានផ្ទេរឡើងមុតងទៀត
ដូចដែលត្រូវបានកំណត់ដោយនៃកូនព្រះវិរាជៈ ជំពូក ១៣ ខ ២ ដល់កំណត់សម្គាល់ថា
នាគ (រូបពហុព្រះ) នឹងប្រគល់អំពីយ៉ាងដល់អំណាចសម្រេចហ្នា។

ហើយសត្វសាហាវដែលខ្លាញ់បានឃើញនោះ មានរូបរាងដូចខ្លាដំបង
ហើយដើររបស់វាដូចដើរខ្លាឈ្មុំ ហើយមាត់របស់វាដូចមាត់សិង្ហាៈ
ហើយនាគបានប្រគល់អំណាចរបស់វា បល្ល័ង្ករបស់វា និងសិទ្ធិអំណាចដ៏ធំដល់វា។ វិរាជៈ
13:2។

នាគនឹងប្រកាសនិយមមានប្រគល់ «បល្ល័ង្ក» របស់វា (គឺក្រុងរ៉ូម) ដល់សម្រេចហ្នា
នៃឆ្នាំ 330
នៅពេលក្នុងសតវត្សន៍មានផលស្ថានីយ៍នៃរូបរាងរបស់ខ្លួនទៅកាន់ក្នុងសតវត្សន៍ទីបួន។
កុល្យវិសមានប្រគល់ «អំណាច» ខាងយោធារបស់គាត់ដល់សម្រេចហ្នា ចាប់ផ្តើមនៃឆ្នាំ
496 ហើយនៃឆ្នាំ 533 យុស្តីនីនៀនបានប្រគល់ «សិទ្ធិអំណាច»
ខាងរដ្ឋបាលដល់សម្រេចហ្នា។ ប្រាំឆ្នាំក្រោយមក
រូបរាងនិយមមានដាក់សម្រេចហ្នាឡើងលើបល្ល័ង្ក
ដូចដែលត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងខនីដប័ប្ផដល់មួយ នៃដានីយ៍លើ ខនីដប័ប្ផមួយ
សាមសិបមួយ និងសិបមួយ។ នៅពេលសហរដ្ឋអាមេរិកឈ្នះសង្គ្រាមប្រកួតស្វិតទីបី
សម្រេចហ្នានឹងបានយកឈ្នះអំណាចក្នុងមួយនិស្សតរបស់រុស្សី
ដល់ជាប្រធានបទនៃព្រះបន្ទូលទំនាយហ្វាទីម៉ា។
សង្គ្រាមប្រកួតទាំងនោះមានសញ្ញាសម្គាល់នៃសេចក្តីពិត

ដុបិតការបុរយុទ្ធនាងបីសុទ្ធតតត្រូវបានសម្រេចដោយកងទ័ពប្បកសិរបស់សម្តេចហ៊ុន សែន។

កងទ័ពប្បកសិរបស់សម្តេចហ៊ុន សែន ដំបូង និងចុងក្រោយ គឺសហរដ្ឋអាមេរិក (ប្បកសេតង់ដៃលានបោះបង់ជនភៀស)។ កងទ័ពប្បកសិកណ្តាល គឺណាសិនអ៊ុយក្រែន ដៃលើកជាកងទ័ពប្បកសិកាតូលិក ប្រឆាំងនឹងរុស្សីកុម្មុយនិស្ត ក្នុងសង្គ្រាមលោកលើកទីពីរផងដែរ។ មានសង្គ្រាមលោកបីដង ហើយក៏មានសង្គ្រាមប្បកសិបីដងដែរ។ សង្គ្រាមទីពីរ ទាំងក្នុងចំណោមសង្គ្រាមលោក និងសង្គ្រាមប្បកសិ គឺណាសិនអ៊ុយក្រែន។ សង្គ្រាមបច្ចុប្បន្ននេះនៅអ៊ុយក្រែន គឺជាសង្គ្រាមនៃព្រំដែន ដៃលានបំពេញខ្លួនបំប្លែង និងដប់ពីរ ជាលើកដំបូង នៅសមរភូមិហ្សឺយ៉ា។ ឥឡូវនេះ សង្គ្រាមនៅអ៊ុយក្រែន កំពុងត្រូវបានសម្រេចឡើង ក្នុងអំឡុងពេលនៃការវាយប្រហារលើកទីពីរ ក្នុងចំណោមការវាយប្រហារលើករបស់សាសនាអ៊ីស្លាម នៃនេនាទីប៊ី ទោះបីសាសនាអ៊ីស្លាម មិនបានពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងសង្គ្រាមជាក់លាក់នោះក៏ដោយ។

ការវាយប្រហារលើកទីមួយ គឺប្រឆាំងនឹងទឹកដីដ៏ធំរឿងខាងវិញ្ញាណ នៅថ្ងៃទី ១១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០០១ ហើយការវាយប្រហារចុងក្រោយក្នុងចំណោមការវាយប្រហារទាំងបី គឺនៅពេលចាប់ផ្តើមនៃអាទិត្យ ហើយក៏ប្រឆាំងនឹងទឹកដីដ៏ធំរឿងខាងវិញ្ញាណមុនទៀត។ ការវាយប្រហារលើកទីពីរ ក្នុងចំណោមការវាយប្រហារទាំងបីរបស់សាសនាអ៊ីស្លាម នៃនេនាទីប៊ី គឺប្រឆាំងនឹងទឹកដីដ៏ធំរឿងបុរាណតាមន័យពិត នៅថ្ងៃទី ៧ ខែតុលា ឆ្នាំ ២០២៣។ សង្គ្រាមនោះកំពុងកើតឡើងនៅក្នុងតំបន់ដៃលើបេះបិទ ដៃលើប៉ូតូលមេឌីយ៉ាទទួលជ័យជម្នះក្នុងសមរភូមិហ្សឺយ៉ា។ ពុំយូរស្រេចមានបន្តទូលថា នៅថ្ងៃចុងក្រោយ នឹងមានសង្គ្រាម និងដំណឹងអំពីសង្គ្រាម។

សង្គ្រាមទាំងឡាយដៃលើពុំយូរស្រេចមានបន្តទូលដល់នោះ កើតឡើងនៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ នៅពេលដែលឥទ្ធិពលនៃមិត្តភាពមួយៗត្រូវបានបំពេញសម្រេច ហើយគឺអសេគោលដៃលើលានកត់ត្រាការពិតនោះ។ នៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រនោះ ការមកដល់នៃនេនាទីប៊ីរបស់ឥស្លាម សង្គ្រាមលើកទីពីរ និងទីបីនៃសង្គ្រាមប្បកសិ ការកើតឡើងមុនទៀតនៃសង្គ្រាមស៊ីវិលអាមេរិក ការកើតឡើងមុនទៀតនៃសង្គ្រាមបដិវត្តន៍អាមេរិក ត្រូវបានគំរាង។ សង្គ្រាមទាំងនេះត្រូវបានបំពេញសម្រេចក្នុងអំឡុងប្រវត្តិសាស្ត្រនៃការបោះត្រានៃមួយសន្លឹកប្រាក់ ពាន់នាក់ ហើយនៅឯក្រុមគ្រួសារដៃលើនឹងមកដល់ក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ ពុំអម្បាញ់នឹងលើកកងទ័ពរបស់ទ្រង់ឡើងជាទង់សញ្ញា ខណៈដែលសង្គ្រាមលោកលើកទីបីចុងក្រោយចាប់ផ្តើម ហើយខណៈដែលឥស្លាមនៃនេនាទីប៊ីបង្កើនការផ្សព្វផ្សាយប្រជាជាតិនានាខឹងសម្បហរ។

ហើយអ្នករាល់គ្នានឹងឮអំពីសង្គ្រាម និងដំណឹងអំពីសង្គ្រាមទាំងឡាយ៖
ចូរប្រយ័ត្នកុំឱ្យមានចិត្តភ័យព្រួយឡើយ
ដុបិតរឿងទាំងនេះទាំងអស់ត្រូវតែកើតឡើង
ប៉ុន្តែតែបញ្ចប់មិនទាន់មកដល់នៅឡើយទេ។
ដុបិតសាសន៍មួយនឹងក្រោកឡើងទាស់នឹងសាសន៍មួយ ហើយនគរមួយទាស់នឹងនគរមួយ
ហើយនឹងមានទ្វារភ័ក្ត្រស រោគរាតត្បាត និងរាជ្យជ័យនៃដី នៅទីកន្លែងផ្សេងៗ។
អ្វីទាំងនេះទាំងអស់គ្រាន់តែជាការចាប់ផ្តើមនៃសេចក្តីរីករាយប៉ុណ្ណោះ។ ម៉ាថាយ

ក្នុងអំឡុងពេលនៃការបោះត្រារបស់មួយសន្ថវ័យនៃបួនម៉ឺនបួនពាន់ នោះ
មនុស្សសរុបមានពីរកុរុម
ត្រូវបានកំណត់ឲ្យចូលរួមដោយសមត្ថភាពរបស់ពួកគេក្នុងការមើលឃើញ
និងការស្តាប់។

ហេតុនេះហើយមានជា ឧទាហរណ៍និយាយនឹងពួកគេដោយពាក្យប្រៀបធៀប
ពីព្រោះទោះបីជាពួកគេមើលក៏ដោយ ក៏មិនឃើញទេ ហើយទោះបីជាស្តាប់ក៏ដោយ
ក៏មិនឮ ឬមិនយល់ដឹង។ ហើយទំនាយរបស់អសោយបានសម្រេចនៅក្នុងពួកគេ
ដូចដែលមានសច្ចក្តីថា៖ «ដោយការស្តាប់ នោះអ្នករាល់គ្នានឹងស្តាប់មន្ត
ប៉ុន្តែមិនយល់ទេ ហើយដោយការមើល នោះអ្នករាល់គ្នានឹងមើលមន្ត
ប៉ុន្តែមិនឃើញច្បាស់ទេ។ ដូច្នេះចិត្តរបស់បុរាណជននេះបានក្លាយជាដង្ហើម
ហើយត្រូវបានបំប្លែងស្របតាមការកំណត់ក្នុងការស្តាប់ ហើយក្នុងកែវរបស់ពួកគេ
ពួកគេបានបិទភ្នែកហើយ ក្នុងពេលនោះពេលណាមួយ ពួកគេនឹងឃើញដោយក្នុងកែវរបស់ខ្លួន
ហើយឮដោយត្រូវបានបំប្លែងរបស់ខ្លួន ហើយយល់ដោយចិត្តរបស់ខ្លួន
ហើយប្រើចិត្តវិញ ហើយឧត្តរនឹងប្រទេសពួកគេឲ្យជា»។ ប៉ុន្តែ
ក្នុងកែវរបស់អ្នករាល់គ្នាមានពរហើយ ពីព្រោះវាឃើញ
ហើយត្រូវបានបំប្លែងរបស់អ្នករាល់គ្នាមានពរដរាប ពីព្រោះវាឮ។ ម៉ាថាយ 13:13-16។

នៅក្នុងកំឡុងពេលនោះ ដែលបានចាប់ផ្តើមនៅថ្ងៃទី ១១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០០១
ព្រះយេស៊ូវបានមានព្រះបន្ទូលថា «អ្នករាល់គ្នានឹងឮអំពីសង្គ្រាម
និងពាក្យចោមអាវាមអំពីសង្គ្រាម»។ នៅក្នុងព្រះគម្ពីរវិវរណៈ
យ៉ូហាន់កំណត់ឲ្យអស់អ្នកដែលឮព្រះសូរសៀងរបស់ព្រះគ្រីស្ទ។

ឧត្តរបានស្ថិតនៅក្នុងព្រះវិញ្ញាណនៅថ្ងៃនៃបស់ព្រះអម្ចាស់
ហើយបានឮនៅខាងក្រោយឧត្តរនូវសំឡេងដ៏ខ្ពស់មួយ ដូចជាសំឡេងក្រវ៉ាវិវរណៈ 1:10។

“សំឡេង” ដែលគាត់បានឮ “ដូចជាគូរ” ហើយត្រូវបាននិយមិត្តសញ្ញានៃសង្គ្រាម
ហើយគាត់បានឮសំឡេងនៅពីក្រោយគាត់។ បន្ទាប់មក
គាត់ក៏បំប្លែងមើលសំឡេងនោះ។

ហើយឧត្តរបានបំប្លែងមើលសំឡេងដែលកំពុងមានព្រះបន្ទូលមកកាន់ឧត្តរ។
ហើយកាលឧត្តរបានបំប្លែង ឧត្តរបានឃើញជើងចង្កៀងមាសប្រាំពីរ;
ហើយនៅកណ្តាលជើងចង្កៀងទាំងប្រាំពីរនោះ
មានមន្តរាគ្នាដូចជាព្រះរាជបុត្រានៃមនុស្ស ទ្រង់ស្តង់ត្រូវបានព្រះពស្តុត្រង់ជើង
ហើយចងខ្សែភ្នែកមាសនៅជុំវិញទ្រង់។ ព្រះសិរសា និងព្រះកសោរបស់ទ្រង់
សង្ខេបរោមចង្កៀម សង្ខេបព្រិល; ហើយព្រះនគររបស់ទ្រង់ ដូចជាអណ្តាតភ្នំជើង;
ហើយព្រះហឫទ័យរបស់ទ្រង់ ដូចជាស្រទាប់ស្រទាប់ ដូចជាបាតនៃក្នុងឡ;
ហើយព្រះសូរសៀងរបស់ទ្រង់ ដូចជាសូរទឹកជ្រាលជ្រៅ។
ហើយទ្រង់មានផ្កាយប្រាំពីរនៅក្នុងព្រះហស្តស្តាំរបស់ទ្រង់;
ហើយពីព្រះឱស្សរបស់ទ្រង់ មានដាវមុខពីរមុតមួយចង្កៀម; ហើយព្រះភក្ត្ររបស់ទ្រង់
ដូចជាព្រះអាទិត្យដែលភ្លឺក្នុងកម្រាលរបស់វា។ ហើយកាលឧត្តរបានឃើញទ្រង់
ឧត្តរក៏ដួលនៅព្រះហឫទ័យរបស់ទ្រង់ ដូចជាមនុស្សស្លាប់។
ហើយទ្រង់បានដាក់ព្រះហស្តស្តាំរបស់ទ្រង់លើឧត្តរ
ដោយមានព្រះបន្ទូលមកកាន់ឧត្តរថា កុំខ្មាចឡើយ; យើងជាដើម និងជាចុង។ វិវរណៈ

ចក្ខុវិស័យអំពីព្រះគ្រីស្ទ ដល់យ៉ូហានបាប៊ីលូន ឆ្នាំ១៨៤៨ ដល់ឆ្នាំ១៨៤៩
គឺជាចក្ខុវិស័យដូចគ្នានឹងដល់ដានីយ៍លោកបាប៊ីលូនក្នុងជំពូកទី៥
ជាចក្ខុវិស័យដូចគ្នានឹងដល់អសោយបាប៊ីលូនក្នុងជំពូកទី៦
ហើយក៏ជាចក្ខុវិស័យដូចគ្នានឹងដល់ប៉ូលបាប៊ីលូន
នៃពេលវេលាដល់គាត់បាប៊ីលូនបុរេគ្រីស្ទ ផ្អែកលើទាំងប្រាំពីរ។

«ការបន្ទាបខ្លួន គឺមិនអាចបំប្លែងព្រឹត្តិការណ៍បរិសុទ្ធនៃចិត្តមានឡើយ។
កាលណាព្រលឹងចូលមកជិតព្រះកាន់តែខ្លាំងប៉ុន្មាន នោះវាក៏ត្រូវបានបន្ទាប
និងសងបង្កាត់ចុះយ៉ាងពេញលេញកាន់តែប៉ុន្មាននោះដែរ។
នៃពេលវេលាបាប៊ីលូនស្រដៀងនឹងព្រះអម្ចាស់ចេញពីខ្យល់ក្នុង
នោះគាត់បានអធិប្បាយថា “ខ្ញុំសូមប្រាប់ខ្លួនឯង ហើយប្រើចិត្តនៃក្នុងផ្ទៃ
និងផ្ទៃ” វាគឺនៃពេលវេលាអសោយបាប៊ីលូនស្រដៀងនឹងព្រះអម្ចាស់
ហើយពួកគេប្រើប្រាស់ថា “បរិសុទ្ធ បរិសុទ្ធ បរិសុទ្ធ
គឺព្រះអម្ចាស់នៃពេលវេលាទាំងឡាយ” នោះគាត់បានសួរក្រឡើងថា “វេទនាដល់ខ្ញុំ
ដូចខ្ញុំឮត្រូវវិនាសហើយ!” ដានីយ៍លោក ឆ្នាំ១៨៤៨ ប្រើប្រាស់បរិសុទ្ធមកស្រុកខ្មែរ
បាននិយាយថា
“ភាពស្រស់ស្អាតរបស់ខ្ញុំត្រូវបានប្រើនៅក្នុងខ្ញុំនៃការពុករលួយវិញ។” ប៉ុល
បន្ទាប់ពីគាត់ត្រូវបានលើកឡើងទៅដល់ស្ថានសួគ៌ទីបី
ហើយបានអធិប្បាយថា «ក្នុងដងអ្នកក្នុងបំផុតក្នុងពួកបរិសុទ្ធទាំងអស់»។
គឺយ៉ូហាន ជាអ្នកដល់ព្រះយេស៊ូវស្រឡាញ់ ជាអ្នកដល់ផ្ទៃក្នុងនៃប្រទេស
ហើយបានប្រើប្រាស់ព្រះអម្ចាស់
ដល់បាប៊ីលូននៃបុរេគ្រីស្ទ ដូចជាមនុស្សស្រស់ស្អាត។
កាលណាយើងសម្លឹងមើលព្រះអង្គគង់គ្រងនោះរបស់យើងកាន់តែជិតស្និទ្ធ
និងជាប់ជានិច្ចប៉ុន្មាន នោះយើងនឹងឃើញអ្វីនៅក្នុងខ្លួនយើងដល់គ្រូឲ្យយល់
ព្រមទាំងតែប៉ុន្មាននោះដែរ»។ Signs of the Times, April 7, 1887.

នៃពេលវេលាប្រើប្រាស់បាប៊ីលូននិងមិត្តភាពដានីយ៍លោក
គាត់បានលើកបង្ហាញពីគុតិការណ៍ទំនាយនៃជំពូកទី៥មួយ។
ពីគុតិការណ៍ទាំងនោះគឺជាការពិពណ៌នាអំពីសង្គ្រាម
ហើយក្នុងការកំណត់នៃសង្គ្រាមទាំងនោះ និមិត្តភាពបង្កកហេតុនៃពាក្យស៊ី «mareh»
ដល់បាប៊ីលូនជា «marah»
បាប៊ីលូនបានប្រើប្រាស់បុរេគ្រីស្ទ ដូចជាប្រព្រះគ្រីស្ទ។
នៃពេលវេលាព្រះគ្រីស្ទមានព្រះបន្ទូលថា អ្នករាល់គ្នានឹងអំពីសង្គ្រាម
និងដំណឹងល្អអំពីសង្គ្រាម នោះទ្រង់កំពុងសម្ភាសន៍លើសង្គ្រាមដល់បាប៊ីលូន
ក្នុងដានីយ៍លោកជំពូកទី៥មួយ។ ទ្រង់ក៏សម្ភាសន៍បន្តិចម្តងៗថា ដើម្បីឃើញ
និមិត្តភាពដល់បាប៊ីលូននៃអ្នកមើលប្រទេសបុរេគ្រីស្ទ ដូចជាប្រព្រះអម្ចាស់
អ្នកត្រូវតែប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធនេះ ព្រោះវាស្រដៀងនឹងស្ថានភាពខាងក្រោយអ្នក។
សង្គ្រាមដល់បាប៊ីលូននៃក្នុងដានីយ៍លោក ១១
គឺជាការពិពណ៌នាអំពីសង្គ្រាមដល់បាប៊ីលូនក្នុងបុរេគ្រីស្ទ ផ្អែកលើដងមក។
ដោយការអំពីសង្គ្រាមទាំងនោះនៅក្នុងអតីតកាល
មនុស្សសម្រាប់ត្រូវបានបង្កើនអំពីបុរេគ្រីស្ទ ផ្អែកលើកំពុងកើតឡើងនៃពេលវេលា

ប៉ុន្តែតម្រូវឲ្យយើងមិនស្កមនោះមានភស្តុតាងសម្រាប់មើលឃើញ និងគួរចៀកសម្រាប់ស្តាប់ឮប៉ុណ្ណោះ។

នោះពេលដែលអសេគោលបានកត់ត្រាថា នឹងមានពេលវេលាមួយដែលនិមិត្តរូបនឹងមានពន្យារពេលត្រូវទៅទៀត នោះវាបានក្លាយជាមួយនឹងនិមិត្តរូបរបស់អសេគោលអំពីទិសកុការៈនៃស្ថានសួគ៌ ដែលក្នុងនោះ ក្បែរពីរឿងផ្សេងទៀត អសេគោលបានឃើញ «កងនៃក្នុងកង» ដែលបងស៊ី វ៉ាយត៍ បានកំណត់អត្ថសញ្ញាណថា ជាអនុគមន៍សមុគ្គសមាញ់នៃវិវត្តការណ៍មនុស្ស។

នោះលើកដំបូងនៃខេហេរ អសេគោលបានឃើញខ្យល់ក្នុងមួយ ហាក់ដូចជាកំពុងមកពីទិសខាងជើង «ជាពាក្យដ៏ធំមួយ ហើយជាភូមិដ៏ដ៏ល្អបំផុតខ្ពស់នា ហើយមានពន្លឺចាំងនៃចំនុចនៃវិញ្ញា ហើយចេញពីកណ្តាលរបស់វា មានសភាពដូចពណ៌អំបិរ»។ មានកងជាច្រើន កាត់ឆ្លងគ្នាទៅវិញទៅមក គួរឲ្យមានជំនឿដោយសត្វមានជីវិតបួន។ នៅខាងលើអ្វីៗទាំងអស់នេះ «មានប្រភេទដូចបណ្តុំដុំក មើលទៅដូចតុប្បូងសាកៀវ ហើយនោះលើប្រភេទនៃបណ្តុំដុំកនោះ មានប្រភេទដូចជាមនុស្សមនុស្សនាក់នៅខាងលើវា»។ «ហើយនៅក្នុងពួកចម្រើន មានប្រភេទមនុស្សស្រស់នៅក្បែរមេសុលាបរបស់ពួកវា»។ អសេគោល 1:4, 26; 10:8។ កងទាំងនោះមានរបៀបរបៀបចម្រុះសមុគ្គសមាញ់ខ្ពស់ ដល់ចំនាក់នៅពេលដែលដំបូង វាហាក់ដូចជាប្លែកប្លែកបំផុត ប៉ុន្តែវាផ្តល់នូវទិសដោយសាមគ្គីភាពដ៏ល្អអតីតខ្មែរ។ សត្វរុក្ខស្ថានសួគ៌ ដែលគួរឲ្យមានទុរទ្រង់ និងដឹកនាំដោយព្រះហស្តនៃក្បួនសុលាបនៃពួកចម្រើន កំពុងជំរុញកងទាំងនេះ; នៅខាងលើពួកវា លើបណ្តុំដុំកតុប្បូងសាកៀវ គឺជាព្រះដ៏អស់កល្បជានិច្ច; ហើយនៅជុំវិញបណ្តុំដុំកនោះ មានឥន្ទធន្ន ជានិមិត្តរូបនៃព្រះមេត្តាករុណា។

«ដូចជាការសមុគ្គសមាញ់ដែលប្រៀបដូចកងទាំងឡាយស្ថិតនៅក្បែរការដឹកនាំនៃព្រះ ហស្តនៃនៃក្បួនសុលាបនៃចម្រើននេះ នោះការប្រព្រឹត្តិដ៏សមុគ្គសមាញ់នៃវិវត្តការណ៍មនុស្សស្ថិតនៅក្បែរការគ្រប់គ្រងដ៏ទៃភាពផងដែរ។ នៅកណ្តាលការប្រឈមមុខ និងភាពចលាចលនៃបណ្តាបុរាណជាតិទាំងឡាយ ព្រះអង្គគង់លើគង់នៃលើសចម្រើន នៅតែដឹកនាំកិច្ចការទាំងឡាយនៃផែនដី»។

បុរាណសាស្ត្ររបស់បណ្តាបុរាណជាតិ ដែលមួយបន្ទាប់ពីមួយបានកាន់កាប់ពេលវេលា និងទីកន្លែងដែលបានកំណត់សម្រាប់ខ្លួន ដោយធុរៈវិជ្ជាសាក្សីដោយមិនដឹងខ្លួនចំពោះសច្ចក្រឹត្យ ដែលពួកគេខ្លួនឯងមិនបានយល់អំពីន័យរបស់វា នោះកំពុងនិយាយមកកាន់យើង។ ចំពោះគ្រប់ជាតិ និងចំពោះមនុស្សមនុស្សនាក់ទាំងអស់នៅសម័យបច្ចុប្បន្ននេះ ព្រះបានប្រទានទីកន្លែងដែលនោះក្នុងនៃការដ៏ធំរបស់ទ្រង់។ សព្វថ្ងៃនេះ មនុស្ស និងបុរាណជាតិទាំងឡាយកំពុងគួរឲ្យមានវាសនាដែលដោយខុសសំណូមពរនៅក្នុងព្រះហស្តរបស់ព្រះអង្គគង់លើមិនដែលធុរៈវិជ្ជា។ អ្នកទាំងអស់គ្នាកំពុងសម្រេចវាសនារបស់ខ្លួនដោយជម្រើសរបស់ខ្លួនឯង ហើយព្រះកំពុងគ្រប់គ្រងលើអ្វីៗទាំងអស់ ដើម្បីបិទគោលបំណងរបស់ទ្រង់បានសម្រេច។

«បុរាណសាស្ត្រ ដែលព្រះដ៏អស្ចារ្យ “ខ្ញុំជាអ្នកដ៏ល្អខ្ញុំជា” បានកំណត់ទុកក្នុងព្រះបន្ទូលរបស់ទ្រង់

ហើយនឹងយើងមែន ប៉ុន្តែមិនដឹងច្បាស់ទេ។
ចូរជ្រើសរើសចិត្តរបស់បុរសជននេះឱ្យបាន ហើយជ្រើសរើសចិត្តរបស់ពួកគេផង
ហើយបិទភ្នែករបស់ពួកគេ; ក្នុងលោកគេនឹងមើលឃើញដោយភ្នែករបស់ខ្លួន
ហើយឮដោយគ្រូចៀករបស់ខ្លួន ហើយយល់ដោយចិត្តរបស់ខ្លួន
ហើយបុរសចិត្តគិត ហើយមានបុរសស្រស់ជាង។ នោះខ្ញុំឮថា៖ «ឱព្រះអម្ចាស់អើយ
ដល់កាលណា?» ព្រះអង្គទ្រង់ឆ្លើយថា៖
«រហូតដល់ទីក្រុងទាំងឡាយគ្រប់រូបបំផ្លាញឲ្យទទេគេមានអ្នកនៅ
ហើយផ្ទះទាំងឡាយគ្មានមនុស្ស ហើយស្រុកដ៏គួរឲ្យស្អាតផ្ទះជាខ្ពង់
ហើយព្រះយេស៊ូវមាននាមនុស្សចេញទៅឆ្ងាយ
ហើយមានការបោះបង់ចោលយ៉ាងធំនៅកណ្តាលស្រុក»។ អសោយ 6:8-12។

ចម្លើយដល់អសោយមានទទួលបានគឺថា គាត់គួរតែប្រកាសសារនោះរហូតដល់
«ដីគ្រប់រូបបំផ្លាញទាំងស្រុង»។ សារអំពីការបោះបង់ចោលគួរមានបុរសនៅក្នុងគ្រាដែលសង្គ្រាម
ហើយសង្គ្រាមនោះគួរមានកំណត់យ៉ាងច្បាស់ថាជាការបកស្រាយនៃនិមិត្ត «marah»
ដល់ពួកហោរាទាំងអស់មានយើង។
សារខាងក្រៅគួរមានរៀបចំឡើងដើម្បីបង្កើតបទពិសោធន៍ខាងក្នុង
ប៉ុន្តែមិនសម្រាប់តម្កល់ក្នុង «នឹងស្តាប់» ប៉ុណ្ណោះទេ។

ការតភ្ជាប់របស់កងទ័ពតំណាងរបស់សម្តេចប៉ាប គឺពួកនាសី
នៅក្នុងសង្គ្រាមលោកលើកទីពីរ សុរាគមន៍បន្ទាត់លើបន្ទាត់
ជាមួយនឹងកងទ័ពតំណាងទីពីរ នៅក្នុងសង្គ្រាមតំណាងលើកទីពីរ
ហើយសង្គ្រាមលោកលើកទីពីរនោះផ្ទាល់
ក៏សុរាគមន៍ជាមួយនឹងសង្គ្រាមតំណាងលើកទីពីរផងដែរ។
ការតភ្ជាប់របស់សង្គ្រាមតំណាងលើកទីពីរ ជាមួយនឹងសង្គ្រាមពុទ្ធនៃនៃវិញ្ញាណ
ដល់ឥឡូវនេះកំពុងគួរមានជ្រើសរើសមុខងារនៃវិញ្ញាណ
គឺគួរមានភ្ជាប់តាមភូមិសាស្ត្រជាមួយនឹងការវាយប្រហារលើកទីពីររបស់សុលាម
នៃវិទ្យាទីបី ដល់មានចាប់ផ្តើមនៅថ្ងៃទី 7 ខែតុលា ឆ្នាំ 2023
ហើយតំណាងឲ្យកងពុទ្ធករណ៍នៅក្នុងកង។

នៅឆ្នាំ 1999 សៀវភៅមួយគួរមានបោះពុម្ពផ្សាយ ដល់មាននិពន្ធដោយ John
Cornwell។ នៅពេលនោះ John Cornwell ជា Senior Research Fellow នៅ Jesus College
នៃសាកលវិទ្យាល័យ Cambridge ក្នុងបុរេសាស្ត្រសាសនា ហើយជាអ្នកសារព័ត៌មាន
និងអ្នកនិពន្ធដល់ទទួលបានពានរង្សាន់។
សៀវភៅនោះមានពិភាក្សាអំពីគ្នាទីរបស់សម្តេចប៉ាបនៃទីក្រុងរ៉ូម
ដល់មានគ្រងតំណែងក្នុងអង្គសង្គ្រាមលោកលើកទីពីរ។
សៀវភៅនោះចាប់ផ្តើមដោយនិយាយអំពីការបស់សម្តេចប៉ាបនាពេលអនាគត
ដល់ជាដៃគូរបស់ Pope Pius IX ដល់គួរមានស្គាល់ថា Pio Nono។ នៅឆ្នាំ 1849
ហ្វ្រង់ស្វាក្រសាធារណរដ្ឋប្រឆាំងប្រហារលើប៊ិរណេវីទីកង់ ហើយ Pope Pius IX
បានភៀសខ្លួនចេញពីទីក្រុងរ៉ូម។ បុរសដល់គាត់មាននាមជាមួយក្នុងការនិរទេសនោះ
គឺជាជីតារបស់ Eugenio Pacelli។ Eugenio Pacelli គឺជាចៅបុរសរបស់ដៃគូរបស់ Pope Pius IX
ហើយក្រោយមកគាត់បានក្លាយជា Pius XII ហើយសៀវភៅអំពី Eugenio Pacelli
នោះមានចំណងជើងថា Hitler's Pope, The Secret History of Pius XII.

នៅក្នុងសង្រ្គោះនេះ Cornwell ស្រងៃយល់អំពីសាលភាពដដែលសម្រាប់ Pius XII ដដែលពីមុនគឺ Cardinal Eugenio Pacelli បានដឹង និងបានឆ្ងល់យឺតយ៉ាវដូចម្នាក់ចម្លែកៗ ការបៀតបៀនជនជាតិយូដាដោយរបបនាស៊ីក្នុងអំឡុងសង្គ្រាមលោកលើកទី២។ គាត់បង្ហាញថា ភាពសង្ឃឹមស្នាក់ជាសាធារណៈ និងការខ្វះសកម្មភាពរបស់ Pius XII ក្នុងការថតរូបនៃការសម្លាប់រដ្ឋបាល Holocaust បានបង្ហាញពីភាពជាអ្នកដឹកនាំអសីលធម៌របស់ព្រះអង្គក្នុងអំឡុងសង្គ្រាម។

Cornwell បានផ្តល់បរិបទបុរេភូតិសាស្ត្រសម្រាប់សម័យសម្រាប់ Pius XII រួមទាំងបុរេភូតិសាស្ត្រការទូតរបស់ទ្រង់

និងសមីការនយោបាយដ៏ស្មុគស្មាញនានាដែលកាលនោះ។

គាត់បានពិនិត្យអំពីវិធីសាស្ត្ររបស់វ៉ាន់ក្នុងការដោះស្រាយជាមួយអាណានិគមណាស៊ី។ Cornwell បានកំណត់ថា Pius XII បានបង្កើនការបញ្ជូនស្រីទៅកាន់ Holocaust និងក្នុងការផ្ទេរអនុភាពមន៍ជំនួសជនជាតិយូដាដែលត្រូវបានបៀតបៀន ពីព្រោះទ្រង់ ក្នុងឋានៈជាគាតាំងណាស់នៅឆ្នាំ 1933 បានផ្ទេរឱ្យមានកិច្ចព្រមព្រៀង concordat មួយជាមួយ Hitler ដែលបានសន្យាថា ពួកកាតូលិកនឹងចុះចូលចំពោះការងាររបស់ Hitler។

យើងនឹងបន្តការសិក្សានេះនៅក្នុងអត្ថបទបន្ទាប់។

បន្ទាប់ពីសង្គ្រាមលោកលើកទី២
ឧត្តមបេសកកម្មសង្គ្រាមណាស៊ីខ្លះៗបានអាចរត់គេចផុតពីយុត្តិធម៌
ដោយភៀសខ្លួនទៅកាន់ប្រទេសនានា
រួមទាំងប្រទេសមួយចំនួននៅអាមេរិកខាងត្បូង។
វិធីសាស្ត្រចម្បងដែលពួកគេបានប្រើដើម្បីរត់គេច និងទៅដល់អាមេរិកខាងត្បូង
រួមមាន៖

ខ្ពស់រត់គេច៖ ខ្ពស់រត់គេចគឺជាផ្លូវលាក់កំហែងសម្រាប់ការរត់គេច
ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយអង្គការផ្សេងៗរួមទាំងសាសនាចក្រកាតូលិក
និងក្រុមការងារស៊ីវិលការណ៍ដែលមានការគាំទ្រ ដើម្បីជួយពួកណាស៊ី
និងជនរត់គេចខ្លួនដទៃទៀតឱ្យរត់គេចចេញពីអឺរ៉ុប។
ផ្លូវទាំងនេះជាញឹកញាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រើប្រាស់អត្តសញ្ញាណក្មេងកុលា
ឯកសារបន្ទុក និងបណ្តាញរត់ពន្ធនាគារ
ដើម្បីប្តូរមុខរបរដល់ការផ្ទេរដំណើររបស់ពួកគេទៅកាន់ទីជម្រកសុវត្ថិភាព
រួមទាំងអាមេរិកខាងត្បូង។

ឯកសារកុលាឯកសារ៖ ជនភៀសខ្លួនណាស៊ីជាច្រើនបានទទួលលិខិតឆ្លងដែន
ទិដ្ឋភាព និងឯកសារផ្ទេរដំណើរផ្សេងៗដែលបានកុលាឯកសារ
ដើម្បីប្តូរលាក់កំហែងអត្តសញ្ញាណពីរបស់ពួកគេ និងគេចផុតពីការចាប់ខ្លួន។
ពួកគេបានប្រើឯកសារទាំងនេះ ដើម្បីផ្ទេរដំណើរឆ្លងកាត់ប្រទេសអេក្វាទ័រ
ឬប្រទេសដែលមានការអាណិតអាសូរ មុនពេលទៅដល់អាមេរិកខាងត្បូង។

ការប្រយោជន៍របស់អាជ្ញាធរ៖ ក្នុងករណីខ្លះ
មន្ត្រីរដ្ឋបាលដែលមានការអាណិតអាសូរនៅក្នុងបណ្តាប្រទេសអាមេរិកខាងត្បូង
បានផ្ទេរមិនដឹងមិនឮចំពោះវត្តមានរបស់ជនរត់គេចខ្លួនណាស៊ី
ឬក៏បានជួយពួកគេដោយសកម្មភាពក្នុងការគេចផុតពីការចាប់ខ្លួន។ រដ្ឋាភិបាលខ្លះ
ជាពិសេសរដ្ឋាភិបាលដែលមានរបបផ្តាច់ការដែលគាំទ្រមន្ត្រីរដ្ឋបាល
បានផ្តល់ជាជម្រកដល់បុគ្គលទាំងនេះ។

ចន្ទលោះបុរាណដ៏ល្អបំផុត៖ ឧត្តរិដ្ឋបដនសង្គត្តាមណាសីខុលៈមានទាញយកបុរយោជន៍ពីចន្ទលោះបុរាណដ៏ល្អបំផុត

ឬពីច្បាប់បត្យាប័នដ៏ល្អបំផុតនៃក្នុងបណ្តាបុរសអាមេរិកខាងត្បូង

ដើម្បីបំបាត់ការបញ្ជូនខ្លួនទៅកាន់អឺរ៉ុប

ជាទីដ៏ល្អក្នុងការប្រឈមមុខនឹងការកាត់ទោសចំពោះឧត្តរិដ្ឋបកមុនរបស់ខ្លួន។

ជាមួយ ការរួមបញ្ចូលគ្នានៃបណ្តាញតំបន់ចេតនា ឯកសារក្នុងដៃកុលាយ

ការសមគំនិតរបស់អាជ្ញាធរ និងចន្ទលោះបុរាណដ៏ល្អបំផុត

មានអនុញ្ញាតឱ្យឧត្តរិដ្ឋបដនសង្គត្តាមណាសីតំបន់ចេតនាទៅកាន់អាមេរិកខាងត្បូង

និងគេផ្អាកពីយុត្តិធម៌អស់រយៈពេលជាច្រើនឆ្នាំ

បន្ទាប់ពីការបញ្ចប់នៃសង្គត្តាមណាសីក្នុងកំឡុងពេល ២០២២។ ChatGPT, ខែមីនា, 2024.